

PLAN PENTRU "SCHIMBAREA LA FATA" A MUNICIPIULUI SUCEAVA, PENTRU MARIREA ATRACTIVITATII TURISTICE, ECONOMICE, CULTURALE

Cuprinde urmatoarele probleme

A. ARHITECTURA SI REAMENAJARE

1. Piata centrala(22 decembrie) si strada pietonala completa
2. Curtea Domneasca
3. Parcul Sipote si statuia lui Stefan cel Mare

B. DEZVOLTARE ECONOMICA, CULTURALA, INVATAMANT

1. Atragerea comunitatii germane si facultatea de medicina in limba germana
2. Atragerea personalitatilor de origine suceveni
3. Atragerea absolventilor celor mai bune licee

C. FINANTARE

D. EXECUTAREA PROIECTULUI

A. ARHITECTURA SI REAMENAJARE

1. Refacerea si renovarea completa a fatadelor precum si a spatiului ambiental pietonal din **piata centrala** 22 decembrie precum si a **strazii pietonale complete** de la Curtea Domneasca, biserica Sf. Dumitru si CEC pana la magazinul Bucovina. Aici se vor desfasura partial si evenimentele culturale si de divertisment, permanent in perioada 1 mai-1 octombrie si ocazional in restul anului.

Pe strada pietonala, in zona magazinului Bucovina se poate mari parcare existenta cu locuri si pentru autocare daca va fi cazul. In zona din fata muzeului de istorie se poate demola mica cladire existenta care nu are nici o personalitate arhitecturala pentru a se deschide o piateta intre Muzeul de Istorie al Bucovinei si Directia Generala a Finantelor Publice Suceava.

Langa Prefectura este un alt bloc vechi la fel de urat care se poate demola sau daca este mai simplu reamenaja cu un etaj in plus, apoi continua constructia cum apare pe planul de situatie. Astfel Prefectura va fi incadrata de doua siruri de cladiri cate una de fiecare parte. In aceasta constructie noua se pot amenaja 4-5 parti de fatada diferite, cu culori diferite si ornamente apartinand a 4-5 stiluri arhitectonice diferite. In aceste cladiri noi la parter si etajul 1 pot fi magazinele si sediile unor firme de lux internationale iar la etajele 2 si 3 apartamente duplex de superlux care ar putea fi vandute la preturi foarte bune sau inchiriate avantajos.

Cladirea unde este Oscar Wilde se poate decora si in partea de sus in ton cu restul cladirilor din apropiere (vezi modelul propus in paginile urmatoare). Cladirea I.R.E.-ului care contine cateva elemente sumare de rustic dar in rest este extrem de banala, poate fi redecorata in stilul rustic bucovinean cu elemente de arhitectura si decorare mai consistente.

Casa de Cultura care cuprinde multe elemente de rustic(bucovinean) poate fi completata cu medalioane mari in locurile libere de pe fatada principala dinspre Piata 22 Decembrie mai precis cu basorelieful tip medalion reprezentand pe principalii domnitori ai Moldovei: Dragos, Bodan, Petru Musat, Alexandru cel Bun, Stefan cel Mare, Petru Rares, Dimitrie Cantemir, Alexandru Ioan Cuza dar si regele Ferdinand si regina Maria in timpul carora s-a produs si unirea Bucovinei cu Romania.

Intrucat aproape tot centrul vechi al Sucevei a fost demolat, blocurile urate din piata 22 Decembrie din anii 60 fara valoare arhitecturala pot fi considerate schelete de constructie care vor fi decorate in stilul gotic moldovenesc medieval al manastirilor noastre completat cu elemente din neo-goticul austriac implementat de Imperiu in Bucovina (si Suceava)

mai ales la inceputul sec. XX (vezi modelele propuse in paginile urmatoare). Nu se intervine la structura cladirilor ci doar se adauga diferite elemente redefinindu-se practic un nou stil specific rezultat din goticul moldovenesc medieval si neo-goticul austriac. Blocul turn din piata 22 Decembrie poate fi transformat ca aspect exterior in imaginea unui turn de biserică medievală cu un acoperis adecvat adăugat. Vor fi lasate cateva ferestre care vor fi re decorate asemenea ferestralor unui turn de biserică medievală, celelalte ferestre si restul corpului de cladire pot fi acoperite cu o panza speciala prin care cei dinauntru primesc lumina si vad in afara iar cei de afara vad doar imaginea de pe panza care face blocul turn sa semene cu un turn de biserică medieval mai reprezentativ din Bucovina. Blocul cu 4 etaje legat de blocul turn cu fatada principala spre piata 22 Decembrie poate fi amenajat si re decorat exterior ca si cum ar fi biserică de langa turn. Acoperisul trebuie sa fie asemeni unei biserici. Se lasa doar cateva geamuri libere cam in locurile unde ar trebui sa fie la o biserică ferestrele, acestea vor fi completate si decorate ca ferestrele autentice de biserică iar restul celorlalte geamuri si restul cladirii vor fi acoperite cu panza speciala care permite trecerea luminii inăuntru si prin care se poate vedea fara probleme afara dar cei de afara vad doar imaginile prezentate pe panza care pot fi in acest caz o replica adecvata a picturilor exterioare de la Voronet , Moldovita sau Sucevita.

Celelalte blocuri cu fatade spre piata si pietonala pot fi amenajate exterior si decorate in acelasi stil gotic moldovenesc la care se pot adauga modele de cahle medievale, medalioane, peceti medievale dintre cele care se afla chiar in Muzeul de Istorie al Bucovinei. Cu cat cladirile se indeparteaza de piata pot fi intercalate si alte stiluri intr-o imagine eclectică.

Strada care taie pietonala , "Nicolae Balcescu" poate trece pe sub un mic pod, pasaj cum de exemplu este la Piata Unirii in Bucuresti pentru a nu fi intrerupta pietonala cu trecere de masini.

2. Curtea Domneasca ar trebui refacuta complet chiar daca nu exista documente sau schite care sa arate exact cum era. Turnul Londrei a fost refacut complet de la zero, constructia actuala prezentata tuturor turistilor ca fiind Turnul Londrei este de fapt complet noua. Se mai pastreaza in curtea interioara doar cateva ruine minuscule din vechiul Turn al Londrei. Prin noul Turn al Londrei trec anual milioane de turisti care nu isi pun prea multe probleme daca zidurile si constructia in general este autentica sau este de fapt o copie aproximativa a celei vechi. Orasul medieval Dubrovnik (Croatia) care si acesta a fost refacut in mare parte poate fi luat ca un adevarat model pentru modul de organizare al stradutelor, constructiilor si al aspectului atragator. Curtea Domneasca poate sa aiba ziduri exterioare pe contur, la maxim 3 metri inaltime si creneluri. Ne putem inspira de la Curtea Domneasca din Targoviste, cetatea Alba Iulia dar mai ales de la orasul medieval Dubrovnik unde o plimbare pe strazile renovate da impresia ca te-ai intors in timp. In orasul cetate Alba Iulia exista si un hotel medieval, restaurant si cateva terase. Aici se fac parade cu calareti, schimbarea garzii, scene cu lupte, etc, la care asista sute sau uneori chiar mii de turisti. Curtea Domneasca de la Suceava ar trebui sa devina punctul principal de atractie al centrului pentru toti turistii. Toate cladirile interioare ar trebui sa fie din piatra cu insertii de lemn la grinzi, acoperisuri, balcoane, etc. Se pot amenaja o sala tronului, una de festivitati, locuinta domnitorului si a familiei sale, cladiri pentru curteni, o cladire unde se afla ambasada Venetiei (in timpul lui Stefan cel Mare) un han medieval care poate fi folosit si pentru turistii de azi cu dare de mana, o mica piata centrala cu o fantana arteziana, alei cu diversi arbori si flori. In balcoanele anumitor cladiri mai importante pot fi puse manechine adecvat imbracate (asemeni personajelor istorice) care pare ca se uita spre stradutele pe unde trec turistii. Asemenea scene am intalnit in Madrid vizavi de muzeul Prado, multimile de turistii straini fiind foarte incantati. In sala de festivitati se desfasoara ceremonialul (cu actori costumati) deschiderii Adunarii Tarii apoi derularea problemelor curente de la Curte sau hotarari despre pace si razboi, primiri, delegatii, solii. Pe marginea salii de festivitati se poate amenaja un balcon lung pe 3 laturi unde pot sta turistii intr-un fel de mic anfiteatru de la 2 metri si jumătate in sus pentru a nu deranja spectacolul. In anfiteatrul salii ar trebui sa intre intre trei si patru sute de turisti odata.

Turistii pot asista la ceremonialul de la curte, la piese istorice romanesti(cu traducere pe un ecran in engleza pentru turistii straini).De asemenea se poate desfasura, mai ales in weekend si un bal medieval unde ar putea sa apara si invitati straini din afara Moldovei.In spectacolele atat din Curtea Domneasca cat si de pe strada pietonala se poate implica si colectivul de profesori si elevi de la Colegiul de Arta aflat in imediata apropiere precum si colectivul teatrului municipal "Matei Visniec" din Suceava.Curtea Domneasca poate deveni locatia principala pentru festivalul medieval.

Personajele istorice(actori costumati) care executa protocolul de la Curte sau joaca in piesele istorice pot face o parada zilnica dupa amiaza(in perioada sezonului turistic) pe strada pietonala unde se pot vinde si bilete pentru spectacolele de la Curte din seara respectiva sau din alte zile. Spectacolele pot fi grupate astfel:de exemplu in ziua intai,in prima parte spectacol tematic, in partea a doua,teatru istoric. In ziua a doua,un alt spectacol tematic, apoi un film istoric. In ziua a treia, care, sa zicem ca este in weekend, tot un spectacol tematic si in final un bal la Curte.

Pe strada pietonala,pot fi incurajati sa vina tot felul de artisti ambulanti, cantareti de muzica clasica, jazz si folk.Cei mai talentati sa nu plateasca nici o taxa cel putin pentru inceput. Cei mai saraci dintre ei sa poate fi cazati in locuri sociale fara sa plateasca nimic cel putin pentru inceput. Pot fi selectate si grupuri de pantomima, mic circ, bufoni, copii talentati care vor sa se afirme, etc.

3. Parcul Sipote si statuia lui Stefan cel Mare Exista deja conditiile administrative pentru preluarea de catre Primarie in totalitate a parcului Sipote si al Cetatii. Pe langa curatare, reamenajare, replantare de diversi copaci, arbusti, flori sau (re)montarea de banci pentru vizitatori si turisti se poate face si o amenajare a unui **mic lac de agrement**(cum este de exemplu in parcul central din Cluj) cu ajutorul apei din paraul cetatii care curge prin tuburi mari de beton pe sub pamant. Micul lac de agrement poate sa cuprinda si podete, barci de agrement, hidrobiciclete, chioscuri si mici terase pe marginea lacului cu diverse produse.

Statuia lui Stefan cel Mare care este prea mare privita de aproape si prea mica privita din oras ar trebui mai bine pusa in valoare pentru a putea fi mai vizibila din oras printr-o iluminare facuta mai profesionist decat pana acum. La anumite ore fixe se pot folosi jocuri de lasere si holograme cu focuri de artificii si sunetul corespunzator inregistrat concomitent cu imaginile.Spre seara,la anumite ore exacte se pot auzi in oras cateva batai de clopot un scurt fragment muzical din "Stefan, Stefan - Domn cel Mare" si in final focuri de artificii din holograme si lasere care spre deosebire de cel clasic costa o singura data cand este construit apoi foarte putin la fiecare redifuzare,nu prezinta pericole si este aproape la fel de spectaculos.

B. DEZVOLTAREA ECONOMICA, CULTURALA, INVATAMANT

1. **Atragerea fostei comunitati germane** si austriece si a urmasilor acestora prin:

-**infiintarea unei facultati de medicina in limba germana** cu fonduri private(germane, austriece) intr-un parteneriat cu institutiile locale care pot oferi o cladire noii facultati in zona centrala a orasului pe cat posibil chiar pe strada pietonala cu conditia ca germanii sau austrieci respectivi sa sustina si o sectie in limba romana in anul (anii) urmatori.

-**infiintarea unei facultati de agricultura bio si eventual zootehnie montana** in aceleasi conditii ca si facultatea de medicina.

-acordarea de facilitati pentru infiintarea de firme in domeniul IT,constructii,masini, etc

-in ultima instanta chiar aspectul nou al orasului ar putea fi un punct de atractie mai ales pentru cei tineri,cu initiativa dar si pentru straini.

-infiintarea sau reprofilarea partiala a unor gradinite si scoli private in limba germana si/sau engleza dupa modelul "Transilvania College" din Cluj unde sefii si angajatii principali ai unor firme (multinationale)sau persoane straine ar putea sa-si instruiasca copiii la un nivel european asemanator cu cel din tara lor. Evident ca si romanii cu "dare de mana" isi pot aduce si ei copiii la aceste gradinite si scoli in limba germana si/sau engleza.

2. **Atragerea personalitatilor,suceveni,de origine,**care se afla in toata tara, mai ales pe la Cluj, Iasi,Bucuresti si care,majoritatea medici de renume,profesori universitari sau alte personalitati din diferite domenii ar putea veni sa predea sau sa profeseze acasa, in orasul renascut.Multi dintre ei pot fi numiti cetateni de onoare beneficiind de facilitatile pe care ti le ofera acest titlu.

3. **Atragerea celor mai buni absolventi** ai principalelor licee din Suceava care acum pleaca majoritatea la Cluj dar si la Bucuresti, Iasi sau in strainatate deoarece pentru ei orasul este acum extrem de neatractiv, mai ales ca aspect, atmosfera si chiar oportunitati. Cei mai buni absolventi si tineri suceveni continua sa plece mai ales la Cluj pentru "a-l ridica" si mai mult in loc sa dea tot ce au mai bun aici pentru orasul lor unde s-au nascut si s-au format.

Noul aspect al orasului chiar si aflat in procesul de schimbare,i-ar atrage in primul rand pe absolventi dar si personalitatile care se vor intoarce si vor contribui, multi dintre ei benevol si unii chiar poate gratuit cu ce stiu si pot ei sa faca mai bine pana la finalizarea acestui plan.

C. FINANTARE

-probabil ca cea mai buna solutie ar fi un **proiect pentru accesarea de fonduri europene.**

Pana atunci pot fi folositi si banii existenti in bugetul pe acest an al Primariei pentru renovari,reparatii(cateva milioane de euro) pentru renovarea cat mai urgent a pietii centrale 22 Decembrie.

-se poate face un **parteneriat public privat** intre o mare firma privata care proiecteaza si executa lucrarile (de exemplu "Iulius Group" sau alta similara) si Primarie,Consiliul local in care sa existe avantaje de ambele parti.Parteneriatul poate fi facut si cu germani,austrieci,americani,etc.

-se pot folosi concomitent si **fonduri guvernamentale** sau **imprumuturi bancare.**

-Sibiul,Alba Iulia sau Oradea au procedat la fel,Oradea a cheltuit peste 200 de milioane de euro pentru renovarea centrului.

-in Suceava in piata 22 Decembrie exista si cladiri private.Proprietarii apartamentelor din aceste cladiri ar trebui sa achite 25% din valoarea lucrarilor efectuate la cladirile lor.Deoarece majoritatea sunt pensionari,peu a putea plati aceasta contributie ar trebui sa o faca in 24-36 de rate lunare.In aceasta forma ar fi aproximativ 80-85% pltitori conform cercetarilor nostre si opiniei asociatiei de proprietari "centru".

-pentru persoanele sau firmele care vor aduce contributi in bani,proiecte,lucrari,etc,acestia ar putea fi trecuti cu numele lor pe placi de marmura care se vor aplica pe cladirile pentru care au contribuit.

D. EXECUTAREA PROIECTULUI

Proiectul propriuzis de arhitectura si decorare poate fi elaborat chiar de catre grupul nostru de initiativa din care fac parte si arhitecti de valoare dar se poate discuta si cu firma care a proiectat "Centrul Palas" din Iasi care poate si executa proiectul sau o firma straina specializata in decorari arhitecturale.Se poate colabora si cu facultatile de arhitectura de la Bucuresti, Iasi si Cluj,cu studentii care pot lucra efectiv ca practica de lucru conform programei lor de studiu. La fel s-a lucrat cu studentii de la arhitectura la decorarea laterala cu mozaic a Casei de Cultura in 1968.

Important ar fi ca proiectele sa fie spectaculoase,provocatoare,sa contureze un stil propiu(recomandat mai sus) si nicidecum ceva simplu,cuminte asemanator intru-un fel cu ce exista deja.

***Prima urgenta** este renovarea si redecorarea pietei centrale 22 decembrie, apoi treptat si celelalte. Lucrarile ar trebui sa nu se intinda mai mult de 4-5 ani pentru ca se pierde elanul si se diminueaza interesul general.Cei care vor reusi sa puna in practica acest proiect vor avea statuie in centrul orasului si vor ramane in istoria Suceavei.

Proiect orientativ intocmit de prof. Vasile Constantin Boghian, str.SF. Marian nr.1bis email:vasilecboghian@gmail.com,tel. 0723287898 si sustinut de un grup de initiativa format din personalitatile din Suceava care au semnat pe prima pagina a acestui proiect.